

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри міжнародної
економіки та туризму

Протокол № 22 від “ 18.06 ” 2018 р.

Зав. кафедри

Г.О.Горіна

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ»

(заочна форма навчання)

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Горіна Г.О.
проф. кафедри міжнародної
економіки та туризму, д.е.н.,
доцент

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»
Семестр (осінній / весняний)	Осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	8
Практичні / семінарські, годин	6
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	136
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль: поглиблення і розширення теоретичних знань, вмінь та практичних навичок студентів у питаннях методології здійснення досліджень світових туристичних потоків, тенденцій їх формування та організації інституційного регулювання розвитку міжнародного туризму.

Завдання: ознайомлення з теоретичними основами міжнародного туризму, дослідження його ролі у світовому господарстві; ознайомлення з рівнями конкурентоспроможності у туризмі; ознайомлення з методикою визначення конкурентоспроможності країн світу у сфері подорожей і туризму; дослідження основних показників розвитку світового ринку туристичних послуг; дослідження процесів транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі.

Предмет: дослідження ролі міжнародний туризм у світовому господарстві.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Міжнародний туризм як об'єкт дослідження

Тема 2. Поляризація світового туристичного простору

Тема 3. Статистика міжнародного туризму

Тема 4. Конкурентоспроможність країн світу у сфері подорожей і туризму

Тема 5. Характеристика світового ринку туристичних послуг

Тема 6. Міжнародне співробітництво у сфері туризму

Тема 7. Сучасні тенденції транснаціоналізації в міжнародному туризмі

Тема 8. Особливості інтеграційної взаємодії туристичних підприємств

Тема 9. Туристичний потенціал України в контексті сучасної глобалізації

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі:				
		лекц.	пр./сем.	лаб.	інд.	срс
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому господарстві						
Тема 1. Міжнародний туризм як об'єкт дослідження	16,5	1	0,5	-	-	15
Тема 2. Поляризація світового туристичного простору	16,5	1	0,5	-	-	15
Тема 3. Статистика міжнародного туризму	17	1	1	-	-	15
Тема 4. Конкурентоспроможність країн світу у сфері подорожей і туризму	17	1	1			15
Тема 5. Характеристика світового ринку туристичних послуг	17	1	1			15
Разом за змістовим модулем 1	84	5	4	-	-	75
Змістовий модуль 2. Процеси транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі						
Тема 6. Міжнародне співробітництво у сфері туризму	17,5	1	0,5	-	-	16
Тема 7. Сучасні тенденції транснаціоналізації в міжнародному туризмі	16,5	1	0,5	-	-	15
Тема 8. Особливості інтеграційної взаємодії туристичних підприємств	16	0,5	0,5	-	-	15
Тема 9. Туристичний потенціал України в контексті сучасної глобалізації	16	0,5	0,5	-	-	15
Разом за змістовим модулем 2	66	3	2	-	-	61
Усього годин	150	8	6	-	-	136

4. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семінар – запитань і відповідь Міжнародний туризм та його роль у світовому господарстві	2
2	Семінар з використанням практичних задач Аналіз соціально-економічних показників розвитку світового ринку туристичних послуг	2
3	Семінар – розгорнута бесіда Сутність міжнародної співпраці та координації у сфері туризму	2

5. Індивідуальні завдання

1. Відповідно до індивідуального варіанта студента (порядковий номер студента у списку академічної групи) розв'язати практичне завдання запропоноване у темі 3 «Статистика міжнародного туризму» другого розділу методичних рекомендацій до вивчення дисципліни (стр. 19).

2. Відповідно до індивідуального варіанта студента (порядковий номер студента у списку академічної групи) розв'язати практичне завдання запропоноване у темі 4 «Конкурентоспроможність країн світу у сфері подорожей і туризму» другого розділу методичних рекомендацій до вивчення дисципліни (стр. 20).

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Назва модулю	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому господарстві	75	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для вивчення питань: організаційні форми та види туризму; класифікація міжнародних та внутрішніх відвідувачів; внутрішній, в'їзний, виїзний мандрівник; внутрішній, в'їзний, виїзний відвідувач; підпорядкованість понять подорож-туризм та подорожуючий-відвідувач; територіальне районування світу за World Tourism Organization; територіальне районування світу за The World Travel & Tourism Council; територіальне районування світу за The World Economic Forum; просторові зони світового туристичного ринку; концепція просторової поляризації світового туристичного ринку; вимірювання потоків відвідувачів, визначення та масштаби туристських витрат, визначення та сфера охоплення туристського споживання; рівні конкурентоспроможності у туризмі; методика складання Індексу конкурентоспроможності країн у секторі; характеристика європейського, американського, азіатсько-тихоокеанського, африканського та близькосхідного туристських регіонів; Джерела: [1-7, 9, 25, 25, 33, 35]. 2. Самотестування	Тестування
Змістовий модуль 2. Процеси транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному	61	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для вивчення питань: сутність міжнародної співпраці та координації у сфері туризму, Всесвітня туристична	Тестування, виконання індивідуального завдання

туризмі	<p>організація, Всесвітня рада з туризму та подорожей; передумови та особливості інтеграційної взаємодії туристичних підприємств; аналіз структурних зрушень на ринку туристичних послуг; структурно-динамічні аспекти розвитку інтеграційних процесів в туризмі; ТНК як головний суб'єкт світогосподарських відносин, вплив туристських ТНК на національну економіку, вплив туристських ТНК на економіку приймаючих країн, вплив туристських ТНК на економіку країни базування; державна стратегія та концепція розвитку туризму України, соціально-економічна та інфраструктурна характеристика локальних ринків туристичних послуг.</p> <p>Джерела: [5-7, 13, 14, 16, 19, 20, 31, 37, 38]</p> <p>2. Самотестування</p> <p>3. Підготовка індивідуального завдання</p>	
---------	---	--

7. Результати навчання

1	Знання теоретичних основ міжнародного туризму, а саме: організаційних форм та видів туризму, сутності та взаємозв'язку подорожей та туризму, класифікації міжнародних та внутрішніх відвідувачів
2	Знання теоретичних засад територіального районування світу за туристичними регіонами, концептуальних основ просторової поляризації світового туристичного ринку
3	Розуміння принципів взаємозв'язку конкуренції в туризмі на різних ієрархічних рівнях
4	Розуміння сутності міжнародної співпраці та координації у сфері туризму
5	Уміння вимірювати потоки відвідувачів, визначати масштаби туристських витрат, визначати сферу охоплення туристського споживання та зайнятість в галузях туризму
6	Уміння здійснити аналіз конкурентоспроможності країн світу у секторі подорожей і туризму на підставі розрахунку індексу ТТСІ
7	Уміння здійснити аналіз динаміки та прогнозу соціально-економічних показників розвитку туризму як в окремих країнах, так і туристичних регіонах світу
8	Здатність аналізувати сучасні тенденції та процеси транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі
9	Здатність визначати рівень впливу факторів зовнішнього середовища на діяльність туристських ТНК
10	Здатність визначити туристичний потенціал України в контексті сучасної глобалізації

8. Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
20	15	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

Електронний конспект лекцій, методичні вказівки з вивчення дисципліни, комплекти індивідуальних завдань, навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Базова

1. Горіна Г.О. Міжнародний туризм [Текст] : конспект лекцій / Г.О. Горіна ; ДонНУЕТ. – Кривий Ріг, 2016. – 120 с.
2. Александрова А.Ю. Международный туризм: Учебник.-М. : КноРус, 2010. – 464с.
3. Биржаков М.Б., Никифоров В.И. Большой Глоссарий терминов международного туризма. – М.: Герда, невьський фонд, 2006. – 936 с.
4. Борисов К.Г. Международный туризм и право: учеб. пособие. – М. : Издательство «НИМП», 1999.
5. Вавилов Е.В. Основы международного туризма.-М.: Гардарики, 2005.-160 с.
6. Воскресенский В.Ю. Международный туризм.-М.: Юнити-Дана, 2008.-464с.
7. Квартальнов В.А., Романов А.А. Международный туризм: політика розвитку :учеб.пособие. – М.: Советский спорт, 1998.

8. Квартальнов В.А. Туризм: учебник. М.: Финансы и статистика, 2002.
9. Котлер Ф., Боуэн Дж., Мейкенз Дж. Маркетинг. Гостеприимство и туризм : учебник для вузов / пер. с англ. под. ред. Р.Б. Ноздревой. - М. : ЮНИТИ, 1998.
10. Манильская декларация по мировому туризму // Материалы Всемирной конференции по туризму. - Мадрид, 1991.
11. Можева Н., Богинская Е., Мазурина О. Организация международного туризма: учеб. пособие. - Гардарики, 2008. - 256 с.
12. Пузакова Е.П. Международный туристический бизнес. - М. : Издательство «ПРИОР», 2001.
13. Романов А. Зарубежное туристическое страноведение. - М. : Советский спорт, 2001.
14. Севастьянов Д.В. Основы страноведения и международного туризма. - М. : Академия, 2008. - 272 с.
15. Сенин В.С. Организация международного туризма: учебник. - М.: Финансы и статистика, 2005. - 400 с.
16. Уваров В.Д., Борисов К.Г. Международные туристические организации: справочник. - М. : Международные отношения, 1990.
17. Щербакова С.А. Международный туризм: Экономика и география. - М. : Финансы и статистика, 2007. - 144 с.
18. Экономика и организация туризма. Международный туризм: учебное пособие – М : КноРус, 2010. – 576 с.
19. Тарасенок, А. И. Геоэкономический механизм обеспечения конкурентоспособности туристической дестинации : учеб.-метод. пособие / А. И. Тарасенок. – Минск : РИПО, 2014. – 144 с.
20. Босовська М.В. Інтеграційні процеси в туризмі : монографія / М.В. Босовська. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 832 с.

Допоміжна

20. Александрова А. Ю. География мировой индустрии туризма. М., 1998.
21. Максаковский В. П. Географическая картина мира. Часть 2. Ярославль: Верхне- Волжское книжное изд-во, 1995.
22. Организация и управление гостиничным бизнесом: Учебник/Под ред. А. Л. Лесника, И. П. Мацицкого, А. В. Чернышева. М., 2000.
23. Основы туристской деятельности / Под. Ред. В. А. Квартального, И. В. Зорина и др. М., Советский спорт, 2000.
24. Пирожник И. И. Международный туризм в мировом хозяйстве: Учеб. пособие. Минск, 1996.
25. Тарасенок, А. И. Геоэкономический механизм обеспечения конкурентоспособности туристической дестинации : учеб.-метод. пособие / А. И. Тарасенок. – Минск : РИПО, 2014. – 144 с.
26. Горіна Г.О. Конкурентоспроможність сектору подорожей і туризму України на міжнародному туристичному ринку / Г.О. Горіна // Проблеми і перспективи розвитку співробітництва між країнами Юго-Восточної

- Європы в рамках Черноморського економічного співробітництва і ГУАМ: сб. науч. тр. – Вінниця: ДонНУ, 2014. – 274 с.
27. Горіна Г.О. Соціально-економічне значення туристичної галузі в економіці держави / Г.О. Горіна // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія “Економічні науки” : науковий збірник / Черніг. нац. технол. ун-т. – Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2014. – № 4 (76). – 352 с.
 28. Горіна Г.О. Місце України на міжнародному туристичному ринку / Г.О. Горіна // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – Полтава, 2014. - № 3 (65).
 29. Горіна Г.О. Роль туристичної галузі у підвищенні зайнятості населення в Україні / Г.О. Горіна // Глобальні та національні проблеми економіки: Електронне наукове видання. – Миколаїв : Миколаївський нац. Ун-т імені В.О. Сухомлинського, 2015. - № 4. – 1110 с.
 30. Горіна Г.О. Зайнятість населення в туристичній галузі: базові концепції та визначення / Г.О. Горіна // Зб. наук. праць «Вісник соціально-економічних досліджень». – Одеса, ОНЕУ, 2015. - Вип. 2. - №57
 31. Gorina G.O. Activities of the international organizations and associations in the travel & tourism industry / G.O. Gorina // Актуальні проблеми економіки : наук. екон. журн. / Нац. акад. упр. – Київ, 2015. - №10(172). – С. 13-18
 32. Горіна Г.О. Проблематика впровадження методології сателітних рахунків індустрії туризму / Г.О. Горіна // Актуальні проблеми економіки : наук. екон. журн. / Нац. акад. упр. – Київ, 2015. - №13(172). – С. 380-384
 33. Горіна Г.О. Конкурентоспроможність країн у туристичній галузі: нові підходи до визначення / Г.О. Горіна // Вісник Хмельницького національного університету : Економічні науки : наук. журн. / Хмельниц. нац. ун-т. – Хмельницький, 2015. - Том 1. - №4 (226). - С. 203-207
 34. Горіна Г.О. Систематизація наукових підходів до визначення економічних рівнів конкуренції в туризмі / Горіна Г.О. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки : зб. наук. пр., Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2015. – Вип. 14. – Частина 2. – С. 21-24
 35. Горіна Г.О. Оцінка конкурентоспроможності регіонів світу у секторі подорожей і туризму / Горіна Г.О. // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Серія : Економічні науки : наук. журн. / Донец. нац. ун-т екон. і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Кривий Ріг, 2015. - №1 (62). – С. 93-101
 36. Горіна Г.О. Концептуальні засади та перспективи розвитку туристичної індустрії України / Горіна Г.О. // Торговля і ринок України : темат. зб. наук. пр. / Донец. нац. ун-т екон. і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2015. – №38. – С. 45-53
 37. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-p>
 38. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри

_____ Г.О. Горіна

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому господарстві	5	Жовтень 2018 року	4	Жовтень 2018 року	75	Листопад 2018 року	26.11.2018 р.
2	Змістовий модуль 2. Процеси транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі	3		2		61	Грудень 2019 року	24.12.2018 р.
3	Індивідуальне завдання							24.12.2018 р.